

2008. VOL. 2, NO. 2. - ÉRTESETŐ - BULLETIN - VOL. 2, NO. 2, 2008

PUBLISHER - KIADÓ: VASKI GÁBOR

EDITOR - SZERKESZTŐ: DANCS TELCH RÓZSA

ISSN 1913-2360

“Magyarország minden előkelője... szintén elismert minket urának és a mi kegyüinktől remélik, hogy Magyarországon, amelyet régóta pusztít a viszály és a borzalmas széthúzás, a mi trónra lépésünk békére és megegyezésre fog bírni mindenkit, félretéve az állati ellenségeskedést, megszüntetve a széthúzást és az indulatokat, megadva mindenkinek, ahogy az illik, a szabadságot.”

*III. András, utolsó Árpádházi királyunk levele
III. Alfonzhoz, Aragónia királyához,
kelt 1290 őszén*

“All Hungary’s aristocracy...sincerely recognized us as their lord and by our grace are hopeful, that in Hungary, which since time immemorial has been ravaged by strife and horrible dissension, our ascension to the throne will bring peace and understanding to all, putting aside brutal animosity, ceasing dissension and impulsive tempers, granting all, as it behooves us, freedom.”

*Andrew III, final King of the House of Arpad’s
letter to King Alfonso III of Aragon, written
in the fall of 1290*

MÁSODIK FÉLÉVI PROGRAMTERVÜNK

JÚLIUS 27-AUGUSZTUS 10. - MAGYAR HÁZ ZÁRVA

- Aug. 1-2. A budapesti Regnum Marianum kerékpártúrások fogadása
Aug. 22-24. Szent István búcsú. Dr. Mireisz Tibor, a Szent Korona Lovagrend tagjának előadása
A Szent Korona másolata megtekinthető. Zene: Farkas András
Szept. 6. Koltay Róbert-est
Szept. 27. Szüreti multság. Fellép az erdélyi Neoton Família: Kristóf Katalin és Milán, és a Hungaria
Szept. 28. Faludy-est: Turek Miklós/ Nágel Kornél
Okt. 19. Süteményvásár
Okt. 25. Bácska-Bánát bál
Okt. 26. Forradalmi megemlékezés. Rigó Sándor-koncert
Előadók: Jakus Janus ezredes/ Modor Ádám történész (Hadtörténeti Múzeum)
Filmvetítések: Torn from the Flag, 56 csepp vér
Okt. 31. Halloween disco
Nov. 2. Közgyűlés
Nov. 15. Borkóstoló
Nov. 22-23. Nagy Bandó András és lányának fellépése
Dec. 6. Mikulás-ünnepség
Dec. 20. Karácsonyi disco
Dec. 31. Szilveszter. Sztárvendég: Ráczi Kati, a “Budapesti éjszakák királynője”

MAGYAR TV - TORONTO MAGYAR SZEMMEL, MAGYAR SZÍVVEL. Producer: Kövessy Zsolt
E-mail címen: magyartvtoronto@yahoo.ca. Klikkeljen honlapunkra: www.hccc.org

1848, TE CSILLAG

Dancs Rózsa

A magyar történelem egyik legcsodálatosabb napja 1848. március 15. Akkor, egyedül egész Európában, egy olyan vértelen forradalom zajlott le a márciusi ifjak vezetésével, amelyben a magyarság addig elfojtott, de elpusztíthatatlan szabadságvágya öltött testet.

Hogyan kezdődött?

1848-ban a magyar országgyűlés vigyázó szeme ismét Párizsra vetődött, amikor megérkezett a hír, hogy a francia fővárosban kitört a forradalom, és kikiáltották a II. köztársaságot. Kossuth Lajos 1848. március 3-án felszólalásában javasolta, hogy az országgyűlés követelje a bécsi abszolutizmus megszüntetését és Magyarország számára kérje a modern népképviselési alkotmányt. A döntésre várakozva, 1848. március 13-án újabb hír érkezett Budapestre: a császárvárosban, Bécsben is kitört a forradalom és elsöpörte Metternich herceg uralmát. Erre az újságra az országgyűlés elfogadta az egész liberális alkotmányos programot, és küldöttséget indított Bécsbe, hogy a királlyal aláírassa a követeléseket.

A Pilvax kávéházban összegyűlt márciusi ifjak csoportja lázba jött. Az alig tizenhét éves Vajda János bezárta az ajtót, kényszerítvén az amúgyis elszánt Vasvári Pált, Petőfi Sándort, Jókai Mórt és a többieket, hogy azonnali döntést hozzanak az éppen esedékes hetivásárt is kihasználva. Akkor éjjel meg is született a 12 Pont: Mit kíván a magyar nemzet? és annak lírai megfogalmazása, Petőfi halhatatlan Nemzeti dala. Jókai később így emlékezett vissza erre a történelmi fordulatra:

„A budapesti március 15-nek indítóoka nem a bécsi forradalom volt, hanem amit nyomtatott adatok igazolnak, a „Pesti Kör”-nek az a határozata, hogy a „Magyar nemzet tizenkét pontban formulázott kívánatait” ne intézzük egyenesen az országgyűléshez: hanem elébb köröztessük azokat az országban vidékszerte. Ez lett volna az eszmefolyás elmocsárosodása. Ez ellen indítottuk meg mi, márciusi fiatalok, a népre való hivatkozást.

Március 14-én esteadtunk egymásnak találkozást az én szállásomon, melynek lakosztályán Petőfiékkel osztoztunk. Másnap reggel négyen jöttünk össze a kitűzött találkozóhelyen: Petőfi, Vasvári, Bulyovszky és én, de több társaink, Degré, Bozzay, Vajda János, Süket, Pálffy Albert, Emődy, Oroszhegyi, Dobsa a Pilvax-kávéházban vártak reánk, az úgynevezett „közvélemény-asztalnál.”

Korán reggel volt: borús, esős idő. Petőfi az elmúlt éjjel megírta költeményét: „Talpra magyar, hí a hazal!”

Én pedig a pesti tizenkét pontját a fiatal Magyarországnak: „Mit kíván a magyar nemzet?“, a nép által megérthető formában alakítottam át. A tizenkét pont összeállítása Irinyi József műve volt, ki azt a Pesti Kör elé terjeszté. A kérdés csak az volt március 15-nek reggelén, hogy mi történjék a tizenkét pontos petícióval.

Apelláljunk a népre! Ez volt közös megegyezésünk.

Vasvári Pál kezében elefántcsont fogantyús botjával oly hevesen hadonászott, hogy a pálcatőr kirepült a botjából, s az én falam szögletében állt meg a hegyével.

„Jó ómen!” Előre a vassal!

S ezzel a szóval kezdődött meg az örökké emlékezetes 1848-i március 15-e: sajtószabadságnak, a népszabadságnak örökké emlékezetes napja.”

Március 15-én Kossuth Lajossal az élen a forradalmárok már nem kevesebbet követeltek, mint a teljes szabadság kimondását. Petőfi Sándor elszavalta költeményét, amelynek refrénjét a tömeg a költővel együtt harsogta:

„A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!”

A verset a 12 Ponttal együtt a helytartó engedélye nélkül kinyomtatták a lefoglalt Landerer nyomdában. Ez a sajtószabadság győzelmét jelentette. Az ifjak lelkesedésétől felbuzdulva, a forradalmi tömeg nap közben kiszabadította a Várból a politikai foglyokat - Tánicsics Mihályt vállra véve hozták ki a börtönből -, majd este sor került a Bánk bán előadására, amelynek Getrudis királynéját Jókainé Laborfalvi Róza alakította.

„Vannak napok, melyek nem szállnak el,
De az idők végéig megmaradnak,
Mint csillagok ragyognak boldogan,

S fényt szórnak minden születő tavasznak” – írja az utókor nevében Juhász Gyula a Március idusára c. költeményében, és vele együtt mi is valljuk, hogy

„Ó nagy nap, szép nap, légy örökre áldott,
Hozz mindig új fényt, új dalt, új világot!”

MÁRCIUS IDUSÁN – TORONTÓBAN

A torontói Magyar Kultúrközpontban március 15-ét két”felvonásban” ünnepeltük meg: délután egy gondosan összeállított műsorral és este a Lélek, légy szabad c. előadással.

Az ünnepséget az intézmény elnöke, Vaski Gábor nyitotta meg. Ezt követően Dr. Felkai Ferenc ügyvéd átnyújtott Vaski elnöknek egy \$5000-os adományt, amelyet a nemrég elhunyt Németh János hagyott végrendeletileg a Magyar Kultúrközpontnak.

Dr. Beer Sándor főkonzul mint ünnepi szónok főként Petőfi Sándor naplójának részleteire alapozva idézte meg a 160 évvel ezelőtt lezajlott eseményeket. A Gerő Erik vezette Scola Cantorum Kórus a Himnusz, a Szózat dallamaival az emlékezés, az ünneplés fennkölt hangulatát teremtette meg. A délutáni műsor zenei háttérét a mindenki által szeretett és tisztelt Szentiványi György zongorajátéka szolgáltatta, aki ezúttal saját szerzeményű zongoradarabjával is meglepte a közönséget. Szentiványi György minden alkalommal szerényen, kedves, csendes mosolyával lép a zongorához, hogy alázatos zenei kísérője legyen a szereplőknek – a szabadságharc emlékünnepején a Farkas Major Annamária előadásában felhangzott Kossuth-nótának is. Az énekszám mellett Farkas Major Annamária előadóművész Petőfi Sándor Egy gondolat bánt engemet c. versét is elszavalta pátosszal fűtött hangon. Gyönyörű magyarsággal, tökéletes hangsúlyozással mondta el Vaski András, a hamiltoni magyar iskola tanulója Petőfi Sándor forradalmi hitvallását, a Nemzeti dalt, és Vanderploeg Attila, az Arany János Magyar Iskola tanulója Csanádi Imre Március ünnepére c. versét. A Magyar Kultúrközpont Barsi Ernő Népdalköre – az ünneplő tömeget is bekapcsolva az éneklésbe – Kossuth-korabeli nótákat adott elő. A magyar történelem két legszentebb napja, március 15. és október 23. Ez a két nap jelképezi a magyar nép szabadságvágyának a lángallobbanását.

“Föltámadott a tenger,
A népek tengere,
Ijesztve eget földet,
Szilaj hullámokat vet
Rémítő ereje...”

Dr. Beer Sándor főkonzul

“Négy nap dörgött az ágyu
Vízakna s Déva közt,
Ott minden talpalatnyi
Földet vér öntözött!...”

Vanderploeg Attila

Farkas Major Annamária

Vaski András

Azóta eltelt 160 esztendő sem tudta hitéből, nyelvéből, hagyományaiból, nemzeti öntudatából kiforgatni a világon szétszóródott nemzet tagjait. A szabadságvágyat, az önrendelkezési törekvéseket azonban nem minden időben vállalhatta a Kárpát-Medence magyarsága, hosszú évtizedeken keresztül csak lélekben emlékezhetett a szabadságharcok hőseire. Erről beszélt röviden e sorok írója, majd felolvasta a Lovamat kötöttem piros almafához c. elbeszélését.

Dancs Rózsa

Este került sor a Magyar Köztársaság Kanadai Nagykövetségének ajándékára, a Lélek, légy szabad! c. színházi előadásra, amelyet Arany János és Petőfi Sándor levelezése alapján állított színpadra Pozsgai Zsolt. A halhatatlan értékű irodalmi levelezés anyagának egyrészét most és itt hallhatta legelőször közönség, hiszen – a rendező bevallása szerint – nagyon sok olyan szövegrészt is felhasznált, amelyek eddig még nem jelentek meg nyomtatásban. Máté P. Gábor, Arany János alakítója, Szokolai Péter pedig Petőfi szerepében igazi hitelességgel varázsolta emberközébe irodalmunk két legnagyobb képviselőjének az alakját. Emberi vívódásukon keresztül megérezttük a szabadságharc különböző szakaszainak nehézségeit, győzelmeit.

EGY TÁRLATLÁTOGATÁS MARGÓJÁRA

Dancs Rózsa

“Pilátus pedig, a mikor hallja vala e beszédet, kihozá Jézust, és üle a törvénytevő székbe azon a helyen, a melyet Kőpadolatnak hívtak, zsidóul pedig Gabathának.” János 18-13.

Munkácsy Mihály - (1844, Munkács - 1900, Endenich) halhatatlan műve, a Krisztus Pilátus előtt c. festménye hazai körútja után visszatért az ontariói Hamiltonba - adta hírül az AGH. Az eseményszámba menő kiállítást nagyon sokan látogatják. A torontói Magyar Kultúrközpont, a Magyar Fórum, a Kanadai Magyar Mérnökegyesület és az Első Magyar Református Egyházközség közös képtárlátogatást szervezett 2008. március 15-én a világhírű alkotás megtekintésére. A Magyar Kultúrközpont részvételét anyagilag a The Effort Trust Company és a Weiss család támogatta. Délután 2 órakor fogadáson vettek részt a látogatók, majd 3 és 4 között került sor a vezetett túrára, amely alkalmat nyújtott az AGH időszakai és állandó kiállításainak a megismerésére, majd a Munkácsy-művel való találkozásra. Mert igazi találkozást jelent az embernek – akár művészetkedvelő, akár nem – az emberiség megváltásáért vállalt legmeggrázóbb áldozatvállalás képbeli szembesülése.

A túravezetőtől hallott ismertető részleteiben megegyezik azzal, amit a Magyar Képzőművészet internetes adattárában olvashatunk: „Munkácsy Mihály 1874 nyarán látta Velencében, a Scuola di San Rocco-ban Tintoretto négy hatalmas passióképét. Velencéből Budapestre érkezett, majd Kalocsán töltött két hetet Haynald Lajos érseknél, az egyházművészet ösztönzőjénél, Liszt Ferenc barátjánál. Bizonyára már ekkor megszületett benne a Krisztus sorozat ötlete. Ezután főként Rembrandt és Rubens műveit tanulmányozta. 35 olajban megoldott tanulmány és vázlat után 1880 tavaszán készítette el az első kompozíciós vázlatot, 1881 húsvétján mutatta be a hatalmas festményt műgyűjtője, menedzsere, Karl Sedelmeyer párizsi palotájában. A siker itt, majd Bécsben, Budapesten, Nagy-Britannia több mint húsz városában hatalmas volt. Sedelmeyer a festmény vázlataival, tanulmányaival, könyvekkel, metszetekkel egészítette ki a bemutatót. 1886 novemberében Amerikába vitte a festményt, Munkácsy hat hetet töltött

New Yorkban, Philadelphiában, Washingtonban és portré megrendeléseknek tett eleget. 1887-ben John Wanamaker milliomos megvásárolta a Krisztus Pilátus előtt-et és a Golgotá-t 120 ezer és 100 ezer (más forrás szerint 175 és 160 ezer) dollárért. 1889-ben kölcsönadta a párizsi világkiállításra, 1893-ban maga vitte el a chicagói világkiállításra a két festményt- 1907-ig vidéki képtárában tartotta a két művet. Amikor ott tűz ütött ki, levetette és restauráltatta azokat. 1911-1988 között Philadelphiában, a Wanamaker-store nyolcadik emeletén, különteremben álltak egymással szemben a művek több más festő képeivel együtt. 1988-ban a Sotheby's árverésen egy telefonon aukcionáló kanadai férfi vásárolta meg a festményt, később derült ki, hogy Joseph T. Tanenbaum.

A mű 1995. február 2-án érkezett meg Debrecenbe. Szentkirályi Miklós, Lente István és Béres Erzsébet restaurálta 1995 tavaszán. Magyarországi másodbemutatója, 1882 után 113 évvel, 1995. augusztus 25-én történt. Ez egyben a Krisztus-trilógia világbemutatója.

A hatalmas festmény – bár épít a biblia szavaira (János 18., és 19., Lukács 23.) - sűríti az eseményeket. A diadalmas Krisztust mutatja be, aki sugárzó, fényes fehérségével áll a középpontban és néma nyugalommal győzi le acsarkodó ellenségeit, a tétovázó római helytartót. Több kortárs művész (Ivanov, Antokolszkij, Gustave Doré) foglalkozott passiótémával, de Munkácsy remeke fölöttük áll. Nem csak a Biblia ismeretéről, hanem lélektani tudásáról tett tanúbizonyságot, koráról, önmagáról vallott szuggesztív művében. Egy megváltozott, kétkedésekkel teli korban élte át a bibliai történetet, illetve ürügyül használta azt a világról, az erkölcsről szóló vélekedésének, megrendülésének a kifejezéséhez.”

A Képzőművészeti Kiadó által kiadott könyben Végvári Lajos: Munkácsy Mihály 1844-1900 c. munkájában így értékeli a szuperprodukción:

“Munkácsy nem a múltban élt, hanem a jelenben, nem a múltat akarta reprodukálni, hanem a kortárs emberről volt mondanivalója. Humanisztikus elképzelései az igazság és a hamisság ellentétéről - amelyek lényegében plebejus tárgyú képeinek is a magját képezik - serkentették arra, hogy a bibliai témákhoz forduljon: hiszen itt feltalálhatta azokat a mély emberi konfliktusokat, amelyek minden időben felgyújtották művészi invencióját.”

IRODALMI RENDEZVÉNYSOROZAT TORONTÓBAN

Dancs Rózsa

A torontói Magyar Kultúrközpont április 11-től 16-ig négy rendkívül sikeres rendezvény színhelye volt. A Magyar Költészet Napjára Zorkóczy Zenóbia erdélyi előadóművész hozta el a Székelyek c. műsorát, ezzel adózva a tragikus sorsú József Attila emlékének, aki „dadogó krisztusként” vallotta, hogy „Anyám kún volt, apám félig székely...”

Székelyek. Történelmi alaposság nélkül, csupán a tájékoztatás igényével hadd helyezzük be az össznemzeti képbe a magyarságnak ezt a csoportját.

A székelyek nagy része a Kárpát-medence keleti és délkeleti részében lakik. Hazájuk a Kárpátok koszorúza magyar medence keleti zuga, ahol magas hegyektől övezett völgyekben és medencékben laknak, de élnek e törzstől elszakadt székely csoportok is pl. a Vajdaságban és a Nyugat-Dunántúlon. Akárhon éljenek, magyarságukat soha nem tagadták meg. Nevük latinus “sicul” szó formájában először a XI. század végén, magyar formájában - székely, zekel - pedig csak a 1334-től ismert. A helytörténeti adatok arra utalnak, hogy a székelység a XI-XII. században a nyugati és a keleti gyepük védelmét látta el. Krónikáink és a székely néphagyomány szerint a székelyek Attila hun népének Csaba királyfi vezetésével a Kárpát-medencébe - a mezőségi Csigla-mezőre - visszatért utódai. “A székelyek, akik előbb Attila népe volt” – *Anonymus* szerint, *Kézai Simon* pedig ezt írja: “3000 hun visszatért Pannóniába... és Árpád idejéig a Csiglamezőn (Mezőségben) maradtak és ott magukat nem hunoknak, hanem székelyeknek nevezték”. A székelyek a honfoglaló magyaroknak felajánlották szolgálataikat, tehát nem meghódított, hanem szövetséges nép voltak, akik egyezményrel csatolták magukat a honfoglaló magyarsághoz.

Az erdélyi – ezen belül, a székelyföldi - irodalom különösen a trianoni nemzetcsönkítés után helyi sajátosságainak erős jegyeivel, de mindig az egyetemes magyar irodalom részeként fejlődött, gazdagodott. A kommunista agy mosáson nevelkedett anyaországi magyarok jelentős tömegének azonban nem volt alkalma megismerni sem a két világháború közötti romániai magyar irodalom klasszikusait, sem a jelenkoriakat.

Zorkóczy Zenóbia irodalmi összeállítását Petőfi Sándor A székelyek c. költeményének refrénjére építette, “Csak nem fajult el még a székely vér!/ Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér.” Ezután Kriza Jánostól Benedek Eleken és Sík Sándor A székely pap c. versén át eljutott az újkor, illetőleg a kortársirodalom nagy képviselőinek a bemutatásáig. Tompa László Lófürösztés c. versében a székely népnek a tragikus nemzeti sorssal szembeforduló dacos elszántsága sűrűsödik jelképpé: “Imre szoritja, Áron pedig, Áron nem hagyja magát.” (A versszereplők a székelyföldi kultúra klasszikus képviselői, a zsögödi Nagy Imre festőművész és a farkaslaki Tamás Áron író.) A művésznő olyan őszinte átéléssel tolmácsolta Kányádi Sándor, Magyarai Lajos, Farkas Árpád, Páll Lajos lírai üzeneteit, hogy nemcsak könnyeket csalt a hallgatóság szemébe, hanem optimista jövőbe látásra is biztatott: jöhet özönvíz, dülhatnak viharok, a magányos fenyő jelképezte székely nép gyökereit semmi nem tépheti ki.

Zorkóczy Zenóbia Székelyudvarhelyen született 1971-ben. A Kolozsvári Színművészeti Főiskola elvégzése után a Temesvári Állami Magyar Színház szerződtette. 1999-től önálló műsorokkal, monodrámákkal lépett fel előadóként Erdélyben, Magyarországon, Ausztriában, Németországban, Svájcban, Franciaországban, Belgiumban és Hollandiában.

Április 12-én, szombaton kezdődött a Wass Albert-émlékrendezvény. Az est első részében Zorkóczy Dalol a honvagy c. műsorát hallhattuk. Az Elmegyek, elmegyek kezdetű ismert népdal hangulatilag előkészítette a Wass Albert-versek befogadását. A Nagypénteki sirató, Ki a magyar?, Mikor a bujdosó Istennel beszél, a Levél, Dalol a honvagy, a Záróvers, a Láthatatlan lobogó és a közkedvelt Üzenet haza a szülőföldre utolsó leheletéig ragaszkodó, népét minden körülmények között szolgáló, a manapság legtöbbször olvasott írófejedlem szellemét idézte meg. A gyönyörű énekhanggal megáldott színész népdal- és egyházi dalbetétekkel fokozta az előadás lírai hangulatát.

Zorkóczy műsorát Csabai János Wass Albert-díjas színész-rendező bemutatkozása és előadása követte. Csabai itt is elmondta, amit a rangos díj átvételekor Budapesten hangsúlyozott: hogy egy nemzet, ha rombolják előbb néppé, majd lakossággá, végül fogyasztóvá válik. „Wass Albert szellemisége segít abban, hogy ez a folyamat visszaforduljon, és újra nemzeté váljunk” – mondta. Csabai János 1950-ben Miskolcon született, 1973-tól 17 éven keresztül a Miskolci Nemzeti Színház tagja volt. Ott nevelődött színésszé. 1990-ben szülővárosában önálló társulatot, gyermek- és ifjúsági színházat szervezett. Négy évig bírta sikerekkel a közönség felé és küzdelmekkel az önkormányzat és a pénzvilág adakozni nem kívánó vezetőivel szemben. Budapestre költözése után ismét önálló társulatot szervezett, ahol kiváló színészek segítettek irodalmi adaptációinak színre vitelét. 2004 szeptemberében megrázó sikert aratott Wass Albert: Ember az országút szélén című művének adaptációjával a pilisszántói sziklabarlang 1000 főnél népesebb közönsége előtt.

„Wass Albert művei közül először a Hagyaték került a kezembe, ami olyan hatással volt rám, hogy azóta is az erdélyi írófejedlem műveinek rajongója vagyok, lehetőségeim és képességeim szerint további közkinccseket készítek a már közkinccsé vált könyveiből, azok tartalmából.” – vallja meghatározó élményéről a rendező.

Torontói szereplése egy rendkívül őszinte, nemzeti elkötelezettségű művészt mutatott be. Wass Albert munkásságának egy-egy kiragadott részletével olyan drámai helyzetet teremtett, amelyet sokáig nem felejt el a néző. Adjátok vissza a hegyeim szinte imádságként hatott Csabai tolmácsolásában, a Hagyatékot is ezután csak az ő hangján fogjuk hallani. Zenei és szövegbejátszások tették teljessé a műsorát. Különleges ajándéknak tekinthetjük, hogy két ilyen kiváló színész közvetítette számunkra Wass Albert szellemi örökségét.

A Bede Fazekas Zsolt kultúrigazgató rendezte sikeres, színvonalas, sokáig emlékezetes hétvégi előadásorozat utolsó felvonásaként vasárnap este került sor a Koltay Gábor rendezte Adjátok vissza a hegyeim c. film vetítésére, amelyet szinte lélegzetvisszafojtva nézett végig a közönség.

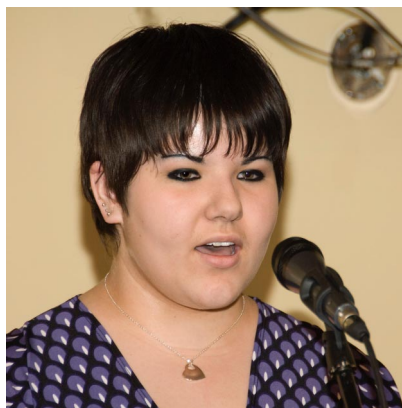
Maros Zoltán

A következő héten szerda este, április 16-án a Maros Zoltán Mátyás Pincei Esték sorozatának témája a Kalejdoszkóp c. kétnyelvű kulturális folyóirat volt. A lap zenés-irodalmi rendezvénnyel lépett az olvasók elé. Miután az est házigazdája, Maros Zoltán köszöntötte a szokatlanul nagyszámú hallgatóságot, Dancs Rózsa főszerkesztő-műsorvezető bemutatta a művészeket: Balatoni Sárrika fiatal torontói énekest, aki gyönyörű hangjával elbűvölte a hallgatóságot, Csabai János piliscsévi színész-rendezőt, akinek saját írásai, politikai paródiái telitalálatként hatottak, Farkas András korondi születésű, torontói népdalénekest, aki előbb zongorán Zorkóczy Zenóbia sanzonjait, kupléit kísérte, majd tréfás dalokat és a közönség kedvenc nótáiból énekelt egy csokorralalót. Fias Attila torontói zongoraművész saját

szerezményeit, dzsesszesített magyar dalokat adott elő csodálatos virtuozitással. Zorkóczy Zenóbia nagy derűség közepette szavalte el székely nyelvjárásban Sánta Attila versét és olvasta fel az Apám lakodalma c. tréfásmesét.

Csabai János

Balatoni Sárrika

Fias Attila

A két órás vidám műsor után a zsúfolásig megtelt Mátyás Pincét csak azután volt hajlandó elhagyni a közönség, miután ígéretet kaptak alulírottól, hogy ezután is megszervezi a Kalejdoszkóp-rendezvényeket.

Zorkóczy Zenóbia

Farkas András

MIKSCH ADRIENN ÉS SZOKOLAY GERGELY HANGVERSENYE

A magyar opera fiatal csillaga, a nemzetközi énekversenyek többszörös kitüntetettje, Miksch Adrienn szopránénekes Észak-Amerikában vendégszerepelt. Az Amerikai Egyesült Államokban kezdődött turnét Torontóban folytatta. A Magyar Kanadai Kultúrközpontban 2008. május 11-én dálután speciális anyáknapi hangversenyt tartott az itteni zenekedvelők előtt jól ismert, Torontóban élő-dolgozó Szokolay Gergely zongoraművész-karmester kíséretével.

A fiatal gyönyörű Miksch Adrienn 2007-ben a szicíliai Ragusa-ban megnyerte az IBLA-nagydíjat, és ugyanebben az évben az International Monteverdi L'Orfeo vetélkedő győztese lett. Ezt követően Monteverdi L'Orfeo c. operája premierjének 400. évfordulóján Mantuában énekelt hatalmas sikerrel Speranzat alakítva. 2006-ban a San Marino-i 6. Renata Tebaldi International Voice vetélkedőn első díjat kapott és elnyerte az Év Hangja címet.

A montreáli 9. Cseh és Szlovák Nemzetközi Zeneversenyen harmadik díjas lett, aminek következtében megkapta a 2005-ös Bayreuth Ösztöndíjat a Nemzetközi Richard Wagner Society magyarországi fiókjától. Kétszeres Artisjus Díjas mávész. Ezt 2002-ben és 2007-ben kapja meg a jelenkori zene kiváló megszólaltatásáért. Miksch Adrienn rendszeresen énekel a Magyar Állami Operaházban, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Akadémián, a Budapesti Művészetek Palotájában, valamint a debreceni és miskolci operaházakban. Legemlékezetesebb alakításai: Countess/ Le nozze di Figaro, Elettra/ Idomeneo, Arbate/ Miltridate, Voce dal cielo/ Don Carlos, Barena/ Jenufa. Hangversenyeken énekelt többek között Mendelssohn Elijah-t és Mozart Mass in C minor-ját. Fellépett a Bécs melletti Baden, Hannover, Milano, Verona, Mantova, Napoli-Angri és Nocera közönsége előtt, és a budapesti Márvány Teremben rendezett Önálló Előadóesteken. Ez utóbbit a Magyar Rádió élőben közvetítette. Együtt énekelt Jevgenji Nesterenkoval, Peter Likaval, Sharon Rostorf-al, Német Judittal, Bernadette Wiedermann-al és Marton Évával.

Miksch Adrienn a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián tanult szólóéneket Sziklay Erika és Virág Emese professzorok tanítványaként. Tanulmányait a Magyar Állami Operaház stúdiójában folytatta Oberfrank Géza mester irányításával. Közben részt vett Jevgenij Nesterenko, Marton Éva, Nadesdia Kniplova és Hamari Júlia mesterkurzusain is.

Miksch Adrienn Baján született, Budapesten él és előadókörutakon vesz részt Észak-Amerika, Japán, Olaszország és Magyarország különböző városaiban.

A magyarországi születésű Szokolay Gergely zongoraművész neve nemcsak egyéni előadóként és kamarakzenészként rendkívül ismert és kedvelt Európától Észak-Amerikán keresztül Japánig, hanem megbecsült tanár és hangszerkísérő is. A The Banff Centre's Advanced Music Program, a McGill University's Opera Studio és a Glenn Gould School of The Royal Conservatory of Music zenei kísérő tanszékein dolgozik. 2005 óta Szokolay Gergely a Canadian Children's Opera Chorus zongoraművésze. Ő szervezte meg 2007-ben ennek a gyermekkórusnak az európai turnéját, amelyen maga is szerepelt. A Hamiltonban megrendezett 2007-es Great Romantics Festival alkalmával Szokolay Gergelyt egyéni előadóművészként hallhattuk. Az éneklésben és hangszerkezelésben egyformán otthonos Szokolay Gergely nagyon keresett mint ének és zongora oktató, valamint közreműködő zongoraművész.

Huzella Péter

... mert ahogy mondva van: kell egy csapat! Huzella Péter torontói előadása

“Darvasi László 2006-ban megjelent könyvében közel negyven írást ad közre a fociról, és mindazokról, akik életre-halálra képesek a labdát kergetni”, olvassuk a KulturPort.hu honlapon. Ez a mondat eligazításul szolgál azoknak, akik nem vehették még kézbe Darvasi könyvét, de Huzella Péter elhozta nekünk a színpadi feldolgozását. Az előadás alapján megértettük, hogy a futball Darvasi filozófiájában az élet szinonimája. “... mert ahogy mondva van: kell egy csapat!”, amely az ember életét teljessé teszi. Mert még mindig lehet ugyan megkülönböztető jelentősége a labdarúgásnak, a magyar sport valamikori büszkeségének, de a puskásöcsis fény régen megkopott, a hajdan délceg játékosok fölött is eljárt az idő – ám maradt az örök értékek rendje. Az élet minősége.

Darvas a csapat legfontosabb szereplőjévé a kapuba állított nőt emeli, merthát a férfi sorsa a nő. A mindenkori közhelyen túllépve azonban tagadhatatlanul számba vesszük a madáchi filozófia lényegét. Az asszony jelenti a levest, a gyermeket, a szép szót, a megtartó barátságokat, a tűzhely védelmében elfogyasztott napi kávé és a pohár jó bort – ezen túl pedig marad a megfakult álmok szűrkesége, az öltöző zugában didergő magunkramaradás – a pályán-kivüliség. Huzella szerint a foci nem más, mint maga az élet. Darvasi László eredeti szövegein kívül Ady Endre és Zalán Tibor megzenésített verseit is hallhattuk az előadás során. Huzella Péter elegáns bravúrral vitte színpadra Darvas elképzelését, vallva, hogy “A foci maga a szerelem, az élet és a halál.” Torontói előadásán magával ragadó könnyedséggel “válogatta” össze csapatát, a közönség derűsen, de a művészi üzenettel teljesen azonosulva igazodott a színpadi játékhoz. Az egyszemélyes előadás észrevétlenül vált csapatmunkává, noha az itteni közönségnek nem egyértelműen jelenti a futball ugyanazt a fogalmat, mint a hazainak. “A férfi és a nő, az élet és a halál viszonya” fogalmazódik át Huzella zenés színpadi feldolgozásában, aki “belülről élte meg a darvasi fociját is”, miközben muzsikába öltöztette, és elindult vele hódító útjára. A torontói nézőket mindenképpen meghódította. (D.R.)

A csapat

VOLTUNK, VAGYUNK, LESZÜNK! – ELNÖKI GÁLABÁL TORONTÓBAN

Dancs Rózsa

A torontói magyar közösség új hagyományt teremtett: az Elnöki Gálabál idénre kinőtte a kezdeti botladozásokat. Magas színvonalánál fogva joggal tarthat igényt arra, hogy a megaváros társadalmának lelegegásabb rendezvényei között tartsák számon a jövőben. Hihetetlen energiával, erőt, időt nem kimélve a háznagy, Mudlic János irányításával minden látható folt eltűnt az ódon épületről, a főbejárat magas lépcsőjét nemcsak lefestették, hanem a nemzeti színű zászlókkal bevont korlátok között, magyar nemzeti viseletbe bújt Kodály-táncos fiatalok őrsege mellett valóságos „piros szőnyeges” bejáratá csinosult. A patinás Árpád-terem elegáns díszítést kapott, amelynek fényes parkettjén mosolygó, szorgos pincérek szolgáltak fel – Harmath Icuka irányításával – nagy báltermekre jellemző kifogástalan udvariassággal.

Voltunk, vagyunk, leszünk! – fogalmazta meg jövőbe mutató jelszavát Vaski Gábor elnök és előre tekintő bizakodással fogadta a vendégeket. A tiszteletbeli meghívottak a Mátyás Pincébe érkeztek, ahol pezsgővel, tepertős, sajtos pogácsával, étvágygerjesztő inycségekkal kínálták őket a felszolgálók, a nagyközönséget ugyanezekkel a finomságokkal fogadta egy másik csoport az Árpád-terem előtti hallban. Mindenki, aki a bálra érkezett, ajándékba kapta a Kalejdoszkóp c. folyóirat ünnepi számát, amely dióhéjban összefoglalja a Magyar Ház történetének hetven esztendejét.

Fogadás a Mátyás Pincében

Díszvendég a Budapestről érkezett Habsburg György főherceg volt, aki egyben a Magyar Vöröskereszt elnöke és a Magyar Köztársaság EU-s nagykövete is. Kedves modorával egyszeriben megnyerte az őt köszöntő vendégeket. Az igazi nyüzsgés megkezdése előtt fél óráig beszélgetett Hertelendy Józseffel, aki történelmet idézhetett meg a történelmi nevet viselő fiatal vendégnek. Kettejüket nézve pillanatig József Attila sorai jutottak eszembe, aki Thomas Mannt így köszöntötte: „Foglalj helyet. Kezdd el a mesét szépen./ Mi hallgatunk és lesz, aki csak éppen/ néz téged, mert örül, hogy lát ma itt / fehérek közt egy európaít.” Elfogadta a meghívásunkat és megjelent Diane Finlay, Kanada Bevándorlási és Állampolgársági minisztere, Wappel Tamás parlamenti képviselő, Vastagh Pál, Magyarország nagykövete, Joe Mihevc, Toronto város képviselője, Karl Schmidt, Austria kereskedelmi attaséja, Dr. Beer Sándor torontói magyar főkonzul, Madeline Ziniak, az OMNI TV alelnöke és vezérigazgatója, Sajgó Szabolcs, a torontói Szt. Erzsébet Római Katolikus Egyház plébánosa, Jane McGowan, a Kanadai Vöröskereszt elnöke és Janet Davidson, volt elnök, a Kanadai Vörös tiszteletbeli alelnöke.

A bál ceremóniamestere Telch György volt, aki bemutatta a meghívottakat és felolvasta a köszöntőleveleket, amelyeket a Magyar Ház fennállásának 70. évfordulójára küldött Michaelle Jean főkormányzó, Erzsébet királynő kanadai képviselője, David Onley, Ontario tartomány kormányzója, Dalton McGuinty, Ontario miniszterelnöke, Stephan Dion, a liberális párt federális vezetője, Wappel Tamás és Andrew Telegdy parlamenti képviselők, Michael Bryant tartományi képviselő.

Finlay miniszterasszony magyarul köszönt jó estét a vendégeknek üdvözlő beszéde elején. Nem idegenként érkezett közénk, hiszen múlt év április 24-én Dr. Sólyom László magyar köztársasági elnök torontói látogatásakor részt vett a Magyar Kultúrközpontban tartott díszvacsorán. Megemlítette a nemrég

érvénybe lépett vízumkényszer megszüntetését Kanad a és Magyarország között, aminek eredményeképpen szorosabbá válhat a két ország kapcsolata. A júliusban Magyarországra látogató miniszterasszony emlékeztette a hallgatóságot arra, hogy a naponta zsebünkben cincogó egydollároson a királynő diadémes portréját de Pédery Hunt Dóra magyar szobrászművész készítette, és a kanadai gazdasági életben tekintélyes szerepet játszó Peter Munk szintén magyar származású. Kanada emigránsokból kialakult ország, és igyekszik minden bevándorlónak otthont, szabadságot és munkát biztosítani, hogy igazi otthonának érezze fogadott hazáját, mondta. Mielőtt szép magyar kiejtéssel megköszönte volna a vendégek figyelmét, még visszatért de Pédery Hunt Dóra szavaira, aki azért választotta Kanadát új hazájául a világ minden más országa helyett, mert itt azonnal otthon érezte magát, mihelyt ennek az országnak a földjére lépett. A vacsora alatt a Magyar Kálmán Quartet zenélt, a talpalávalót később a Galaxy All-Start Big Band szolgáltatta.

Habsburg György angolul és magyarul elmondott köszöntője után Vaski Gábor is kétnyelven szólt a vendégekhez. Elmondta, hogy az Elnöki Gálából emléke a nyolcvanas évekre nyúlik vissza. Ezekben az esztendőkből sorozatosan megrendezték az örökös tagok bálját, amelyek eseményszámba mentek Torontóban. A mostani Elnöki Gálából hagyományfolytató és –teremtő szándékkal indult, és az idén csúcsra ért. Erről a csúcsról már nem fogunk lelépni, tartani fogjuk a jövőben is a színvonalat. Vaski beszédének gerincét egy képzeletbeli reformkori társalgás képezte, amikor a korszak legnagyobb képviselői találkoztak. A megújulás és a továbblépés üzenete bontakozott ki ebből az allegorikus mozzanatból. A Kodály-táncsoport előadása nagy sikert aratott. Az est programja csendes árveréssel egészült ki.

A torontói Magyar Kultúrközpont jelenlegi vezetőségének sikerült étellel megtöltenie a Házat, magas szintű, minőségi rendezvényekkel felhívnia a nem magyar ajkúak figyelmét is a mi sajátos történelmünkre, hagyományainkra – és ami a legfontosabb: tiszteletet kivívnia a magyar név számára. Ezt a munkát kell folytatnunk!

Gratulálunk és további sok sikert kívánunk a “2008 Ontario Volunteer Awards “ magyar nyerteseinek.

Több évtizedes önkéntes munkájáért kitüntetésben részesült Szócs Klára, a Magyar Kanadai Kultúrközpont nevelésiügyi igazgatója is.

A meghívót The Honourable Michael Chan, Ontario Állampolgársági és Bevándorlási minisztere küldte, majd személyesen ő adta át az emlék ‘lapel pin’ kitüntetéseket a 401 Bay St. alatti Arcadian Court helyiségében tartott ünnepségen.

A MANDALA DALSZÍNHÁZ TORONTÓBAN

A nyíregyházi Mandala Dalszínház - ahogy műsorpolitikája bizonyítja - elsősorban és mindenekelőtt a nemzeti elkötelezettség jellemzi. Hozzánk a torontói Magyar Kultúrközpont elnökének, Vaski Gábornak a meghívására érkezett a tizenegy tagú Mandala-csoport. A zenei időutazás égisze alatt elhozták magukkal repertoárjuk legjobb darabjait, minden jelentős műsorukból kaptunk ízelítőt.

A Honfoglalás népszerű Kell még egy szó c. dalával indították az előadásukat, majd miután megismerkedtünk a Dalszínház dióhéjban elmondott történetével – Bódis Gábor mint műsorvezető az előadás ideje alatt minden fontos mozzanatról beszélt, ami fennállásuk óta jellemzi a munkájukat - sorra hangzottak el a gyönyörű énekszámok, a magyar musicalek, rockoperák, zenés vígjátékok, bohózatok, mesék közkedvelt betétei. Az István a király c. rockoperán át Dobó István esküjéig, a Nemzeti dal megzenésített változatától a költő visszatér ígéréteig és 1956 hősi pillanataiig minden jelentős történelmi eseményt érintettek, amely nemzetünk életét meghatározta és amelyre büszkén emlékeztethetjük magunkat, taníthatjuk gyermekeinket.

Az előadás után a Dalszínház igazgató rendezője, Dobos László mondott köszönetet a meghívásért, aki feleségével, Baski Valériával együtt elkíserte a csapatot. Eddig még a Mandalához hasonló nagyszámú társulat nem lépett fel a torontói Magyar Kultúrközpontban. Csodálatos előadásuk igazolta az együttes hírnevét.

Fotók:Kralovánszky Balázs

MAGYAR FESZTIVÁL 2008 – TORONTO

A torontói Magyar Kultúrközpont előtt három napig megpezdült az élet. A Magyar Fesztivál 2008 kellemesen indult június 20-án, ragyogott a nap, de elviselhető volt a meleg, még a betegek is kimerészkedtek a közeli Rákóczi Villából, hogy megkóstolják a frissen sült, ropogós lángost, a frissen csapolt sört és élvezzék a magyar zenét. Az emberek nagy érdeklődéssel álltak körül a könyvstandokat, a színes népművészeti portékák is csalogatták a vásárlókat. Eközben a konyhában tetőfokára hágott az izgalom: utolsókat keverték a csirkepaprikáson, még egyszer ellenőrizték, hogy a töltött káposzta, a babgulyás tökéletes-e, elkészült-e a nokkedli, szép pirosan mosolyog-e a bécsiszelet. Minden rendben volt, de Szöcs Klári nem bírt leállni: minden apró részleten igazított még valamit, hogy önkéntes csapatának a munkájában nehogy valaki kifogást találjon. Ő mint tanár, iskolaigazgató, állami kitüntetésben részesült önkéntes veterán kiváló tehetséggel fogja össze minden évben a csapat tagjait, szervezi a Fesztivál kulisszák mögé rejtett munkálatait. Az idén is remekelt.

Este hat órakor került sor a kiállítások megnyitására. Elsőnek Eifert János fotóművészeti kiállítására néztünk be, majd Löwey Lilla-Váradai Péter Pál fényképeit nézhettük meg, amely Wass Albert hegyeit mutatta be néhány, az író hagyatékából előkerült fotóval gazdagítva, végül Kovács Tibor festészeti és a HUVAC tárlatát láthattuk. Ezután kezdődött a kultúr műsor. A Kodály táncosok minden korosztálya és a Magyarországról érkezett Körösi Kata és Mlinár Pali bemutatkozott a szabadtéri színpadon Magyar Kálmán és barátai muzsikájára. Nagyszerű táncszíttel fejeződött be a pénteki program. Szombaton a kitcheneri Kossuth táncsoport tagjai is felléptek, a Barsi Ernő dalkör népdalokat és népi szokásokat adott elő, a Nap legendája címmel vetítésre került Mihályi Gábor és Nikola Parov néptánc témájú filmje, majd a világhírű DJABE fergeteges koncertje következett. Ennek a hangversenynek az egyik érdekessége volt, hogy Vaski Gábor, a Kultúrközpont elnöke is fellépett a tehetséges magyar zenészekkel. Vasárnap délután a Kodály-koncert keretében a torontói és magyarországi táncosok, Magyar Kálmán és barátai, Erdélyi Rózsa mutatkozott be, ezt követően Eifert János Kép-Hang-Színház címmel tartott digirama-előadást.

A Fesztivál záróakkordja az önkéntesek munkájának az elismerése volt. Vaski Gábor, a Kultúrközpont

elnöke értékelte a szorgalmas munkát, a főrendező Szabó Katalin alelnök pedig egy-egy csokor virágot nyújtott át a hölgyeknek, a férfiaknak egy-egy üveg bort. Megérdemli mindenki, hogy a nevét megemlítsük, mert derekasan kitettek magukért, hogy a rendezvény jól sikerüljön: Balogh Sípos Magdi, Balogh Sípos Mihály, Barsi Ernő énekkar, Bede-Fazekas Zsolt, Bukovec Magdi, Bukovec Dávid, Borbás Erzsébet, Csenki Irén, Dalnoki Robert, Elek Babi, Endes Erika, Forrai Gáspár, Forrai Levente, Forrai Zsuzsa, Harmat Ica, Horváth János, Horváth Károly és Zsuzsa, Hosszú János, Ilyés Lehel, Kis Csilla, Kacsó Erika és Erika, Kodály-táncosok, Kormányos Misi, Kossuth táncosok, Kralovanszky Balázs, Laczkó Adrienne, Lokai Laci, Lokai Brigitta, Magyar Kálmán zenekara, Márczis Edit, Marton Géza, Máté Éva, Molnár Erzsike, Molnár Kati, Mudlic János, Mudlic Kató, Olajos Ica, Petrovics Judit és férje, Pouser Magdi, Prandovszky András, Radics Kati, Szabó Kati, Szakály Erika, Szebellédy Cecília, Tar István, Tóth Éva, Tóth Feri, Virág Edit, Yeh család.

1. Barsi ErnőNépdalkör 2. Eifert János tárlata
3. Djabe-koncert 4. Kodály-ifjúsági csoport
5. Magyar kálmán és barátai Erdélyi Rózsával
6. Kodály-felnőtt csoport

Táncház a kicsiknek

Kovács Tibor kiállítása

Wass Albert havasai. Kralovánszky Balázs képfelállítása

Fotók: Kraloványky Balázs.

Az idei Magyar Fesztivál elérte azt a színvonalat, ahol a valamikori nagyszerű Karaván volt: bizonyította a Magyar Kultúrközpont elnökének jelszavát: Voltunk! Vagyunk! Leszünk! (D. R.)